

at disse Tal have noget sært Affrækkende ved sig, og det skulde undre mig, om man af Medlidensheds hensyn — kunde jeg gjerne sige — til Eierne af Klitterne skulde stemme for en Forandring i de meget billige Forordninger, som Lovudkastet i mine Tanker har stillet til Eierne samt til de nærmest interesserede Communer. Jeg troer imidlertid, at dette Spørgsmaal har en noget større Betydning, end det forekommer mig, at man har villet tillægge det. Man afviger ved dette Lovudkast fuldstændigt fra de hidtil fulgte Regler med Hensyn til Behandlingen af Sandflugtsstræfningerne, idet man overdrager Communerne Bestyrelsen af dem, istedetfor at de hidtil have været bestyrede umiddelbart af Staten; men, idet man gjør dette, forekommer det mig, at man uden Hensyn til Communerne og Kliteiernes Evne til at bære Udgiften sørger for, at de i en højere Grad end hidtil blive interesserede i selve Klitarbejds Udførelse; ellers gaaer det i mine Tanker ikke an at lægge Styrelsen af Sandflugtsagerne i Hænderne paa Communerne med fri Raadighed over de tre Fjerdedele, som bidrages fra Staten og Amtscommunen. Jeg udtalte allerede ved 1ste Behandling, at det forekom mig, at man kun af Hensyn til disse Forholds historiske Udvikling kunde komme ind paa et Forslag som det af mig forelagte, der yder saa store Fordele til selve de i Sagen interesserede Parter. Udvalgets Forslag gaaer ud paa end yderligere at forsøge Amternes Bidrag til Sandflugtens Dæmpning og i ikke ubetydelig Grad at formindste selve disse interesserede Communer's Interesse for Sagen. Et Hovedformaal, som Regjeringen har havt for Die ved at forelægge dette Lovudkast, er nu ganske vist det, at man ved en bedre Bestyrelse af Sandflugtsvæsenet, ved en mere energisk Indgriben efterhaanden skulde formindste Omfanget af denne Byrde; men det forekommer mig, at Forventningerne derom staae i temmelig usie Forbindelse med den Anstrængelse, som ogsaa for Fremtiden de nærmest interesserede Parter maae anvende for at bibeholde disse Stræfninger. Det er klart, at, naar det allerede Udvalg har foreslaaet, at en Fjerdedeel skal bæres af Amtscommunen, medens de to Fjerdedele vedblivende skulle bæres af Staten, bliver der kun en Fjer-

dedeel tilbage for Klitcommunen i Forbindelse med dens Lodbøiere, altsaa nægtigt det Samme, som Klitfognet hidtil har båret alene uden Assistance af sit Hjelpefog, naar man kun holder sig Arbejdsudgifterne for Die. — Endringsforslaget under Nr. 5 finder jeg meget hensigtsmæssigt, thi man vil derigjennem kunne naae at give ikke alene Communekassen, men ogsaa de særlig Interesserede i Communen en Rettelse. — Til § 9 er der under Nr. 6 foreslaaet en Endring, som, efter hvad den allerede Ordspører ogsaa udtalte, kun sigter til at præcisere Tanken; jeg troer, at det allerede Udvalg har været heldigt med den Forandring, det her har foreslaaet. Ligeledes kan jeg ganske tiltræde Endringsforslaget under Nr. 7; det vil let sees, at Communen, uden Vedtagelsen deraf, vilde være nødt til at gaae en Omvei for at naae det Samme, idet den, efter at have overtaget en Klitstrækning, maatte søge højere Approbation for atter at kunne afhænde den til en tilgrændsende Lodbøier. Det allerede Udvalgs Endringsforslag letter Veien i saa Henseende; det gjør en umiddelbar Overgang fra en Kliteier, som er kjed af sin Kliteiendom, til en anden, som ønsker at erhverve en Klit, meget lettere. — Jeg lægger ikke megen Vægt paa, om man i § 10 bruger det Udtryk: „aldeles at ligge udenfor vedkommende Eiers Kræfter“ eller det: „at overstige vedkommende Eiers Kræfter“. Derimod maa jeg tilstaae, at jeg ikke finder, det er nogen Forbedring, naar Udvalget under Nr. 9 har foreslaaet, at Ordet „eenstemmige“ skulde gaae ud. Jeg har allerede paa Sagens tidligere Trin gjort opmærksom paa, at der i det oprindelige Lovudkast slet ikke var Tale eller Tanke om, at nogen ny Sandflugtsstrækning kunde komme ind under Fredning af det Offentlige; det er først paa et senere Trin i Landstinget, der er blevet indbragt en Endring i saa Henseende; men det forekommer mig dog at være nødvendigt, at man gjør Udgangen til at faae private Sandflugtsstrækninger gjorte til offentlig fredede Sandflugtsstrækninger saa vanskeligt som muligt, naar man kun ikke derved træder Villighed imod den Enkelte for nær. Jeg seer i den Bestemmelse, at Sandflugtscommissionen skal være enig, en stor Betydning, og jeg skal i den Henseende erindre